
Advies aan burgemeester en wethouders van Echt-Susteren d.d. College B&W d.d. 12 mei 2020

Team

Team Ruimtelijk Domein

Opsteller

Vogten, Robert

Vergadering van

College B&W d.d. 12 mei 2020

Kenmerk

Z19/002955 / D - 41371

Eerste portefeuillehouder

P.H.M. Ruijten

Tweede portefeuillehouder**Vertrouwelijkheid**

Openbaar

Onderwerp

Resultaten pilot bermen en biodiversiteit en advies omtrent vervolg.

Voorstel portefeuillehouder

Voorgesteld wordt:

1. Kennisnemen van de resultaten van de pilot gemeentelijke bermen, biodiversiteit, arealen, inrichting en beheer;
2. Instemmen met de geformuleerde beleidsuitgangspunten 1 t/m 11 met betrekking tot aanpak, beheer, inrichting en arealen gemeentelijke bermen.

Beslissing college burgemeester en wethouders

1. Kennis te nemen van de resultaten van de pilot gemeentelijke bermen, biodiversiteit, arealen, inrichting en beheer;
2. In te stemmen met de geformuleerde beleidsuitgangspunten 1 t/m 11 met betrekking tot aanpak, beheer, inrichting en arealen gemeentelijke bermen.

Samenvatting

Naar aanleiding van opmerkingen over het verdwijnen van arealen berm en het beheer van bermen is een werkgroep bermen en biodiversiteit opgericht. Samen met die werkgroep zijn pilotlocaties bepaald die in 2019 zijn onderzocht op soortenrijkdom en areaalwijzigingen. Dit advies verwoordt de conclusies en aanbevelingen van de uitgevoerde pilot. Naast elf concrete beleidsuitgangspunten wordt er een vervolgtraject voorgesteld. Uiteindelijk dient dit te leiden tot bijstelling van de manier van inrichten en beheren van bermen alsmede tot het herstellen van gewijzigde arealen.

Ambtelijk advies

Voorgesteld wordt om overeenkomstig het voorstel van de portefeuillehouder te besluiten.

Inleiding

Op 19 februari 2019 stemde het college in met uitvoering van de pilot gemeentelijke bermen, biodiversiteit, arealen, inrichting en beheer. Samen met de werkgroep bermen en biodiversiteit, en ambtelijke ondersteuning vanuit team BOR en team RD is een aanpak besproken waarbij een aantal pilotlocaties zijn onderzocht op soortenrijkdom van planten en areaalveranderingen in de afgelopen vijf jaar. Lopende het proces zijn no regret-maatregelen aan de orde gekomen die waar mogelijk direct zijn doorgevoerd in het beheer van de gemeentelijke bermen.

Inhoudelijke toelichting**Aanleiding van de pilot**

Naast verkeerskundige functies, technische functies voor de weg en de recreatieve waarde van bloeiende bermen vervullen bermen ook belangrijke natuurfuncties.

Bermen vormen de natuurlijke verbindingen tussen grotere natuurlijke eenheden. Bermen vormen zelf ook het leefgebied van veel soorten bijen, vlinders en andere insecten. Dat het met die soorten niet bijster goed gesteld is, dat weten ondertussen allemaal. Over de oorzaken van de teloorgang zijn de hoogleraren het eens: het is een combinatie van het opofferen van natuurgebied voor landbouw, stedenbouw en industrie, de intensiteit van de landbouw, stikstof, verdroging van de grond en het gebruik van kunstmest en pesticiden. Insecten zijn van essentieel belang voor de natuur en voor de mens. Ze vervullen cruciale functies: ze worden gegeten door vogels, reptielen en amfibieën, ze bestuiven landbouwgewassen en wilde planten, ze ruimen organische materiaal op. Tachtig procent van alle wilde planten en zestig procent van alle vogels is afhankelijk van insecten. Afgelopen jaren is ons regelmatig gewezen op het verdwijnen van arealen berm. Verder is gewezen op de wijze van beheren die niet optimaal zou zijn voor de ontwikkeling van gevarieerde bermen. Specifiek over de situatie in Echt-Susteren zijn hierover in 2018 een aantal berichten in de media verschenen die de aanleiding hebben gevormd voor het oprichten van de werkgroep bermen en biodiversiteit en deze pilot.

Pilot bermen, biodiversiteit, arealen, inrichting en beheer

Om een min of meer onderbouwd oordeel te kunnen vormen en advies uit te brengen ten aanzien van de geuite kritiek over het verdwijnen van arealen berm en over het gevoerde beheer, dat niet voldoende zou bijdragen aan de ontwikkeling van gevarieerde bermen, is met de werkgroep een pragmatische aanpak afgesproken. Geen academische benadering maar meer een algemene verkenning van de situatie om tot een onderbouwd oordeel en een verbetervoorstel te kunnen komen. Met gevarieerde bermen wordt bedoeld: bermen met een grote soortenrijkdom aan verschillende inheemse en gebiedseigen plantensoorten, met een gevarieerde vegetatiestructuur (bijv. hoog-laag, wel gemaaid-niet gemaaid, houtig-kruidachtig, etc...), met gevarieerde gradiënten (bijv. nat-droog, zon-schaduw, arm-rijk, etc...).

Er zijn in totaal acht onderzoekslocaties bepaald in Sint Joost, Susteren, Echt en Maria Hoop. De locaties zijn gedurende het groeiseizoen 2019 minimaal 2 keer bezocht om de aanwezige plantensoorten te inventariseren. Dit met de bedoeling om een beeld te krijgen van de soortenrijkdom aan planten van de verschillende bermen. Verder zijn algemene gegevens verzameld van de locaties ten aanzien van de potentie voor natuur en landschap, verstoring of vermeend oneigenlijk gebruik / wegploegen bermstroken. Door te inventariseren welke soorten planten er in een berm groeien wordt weliswaar een beeld verkregen van de soortenrijkdom aan planten, het zegt nog weinig over de ecologische kwaliteit van de berm en de kansen voor insecten. Om een meer onderbouwde oordeel en advies te kunnen vormen zou een volledige ecologische inventarisatie van voorkomende soorten flora en fauna gemaakt moeten worden.

Echter gezien de insteek van de pilot, voornamelijk gericht op het vermeende verdwijnen van arealen bermen en het gevoerde beheer, is gekozen voor een beknopte -meer algemene benadering / aanpak.

Uiteindelijk zal die leiden tot een advies voor het doorvoeren van verbeteringen ten opzichte van de huidige situatie. Er wordt dus niet gestreefd naar de meest optimale situatie. In het advies worden onderbouwde voorstellen gedaan voor zowel het herstellen van de arealen als het verbeteren van de soortenrijkdom flora en fauna.

De volledige inventarisatiegegevens per locatie, per ronde zijn in te zien in de bijlage. De conclusies die de werkgroep heeft getrokken naar aanleiding van de inventarisaties zijn samengevat in onderstaand overzicht. De conclusies zijn verder toegelicht en voorzien van een advies.

Overzicht met de conclusies van de inventarisaties pilot locaties

Locatie 1: Sint Joost, Schrevenhofsweg

Huidige beheer: 2 x / jaar maaien en ruimen

Areaal: geen veranderingen in de afgelopen 5 jaren

Soortenrijkdom: boven gemiddeld aantal soorten aangetroffen (40 verschillende soorten kruiden, grassen niet meegeteld)

Kansen: Brandnetel en Braam volgen en zo nodig terugdringen

Prioriteit: laag

Locatie 2: Sint Joost, Homburgstraat

Huidige beheer: 2 x / jaar klepelen

Areaal: bermbreedte 1,35 m. -geen veranderingen in de afgelopen 5 jaren

Soortenrijkdom: veel grassen door voedselrijke omstandigheden (35 verschillende soorten kruiden)

Kansen: bermbreedte uitbreiden naar 2,20 m. Aangrenzende gronden zijn gemeentelijk eigendom. Beheer aanpassen naar maaien en ruimen

Prioriteit: hoog

Locatie 3: Susteren, Körbusweg

Huidige beheer: geen beheer

Areaal: bermbreedte 0,70 m. -geen veranderingen in de afgelopen 5 jaren

Soortenrijkdom: laag, vnl. grassen en ruigtekruiden door voedselrijke omstandigheden / invloed landbouw

Kansen: 1 x / jaar 50% maaien en ruimen door natuurvereniging. Stroken inzaaien met bloemrijke kruiden

Prioriteit: laag

Locatie 4: Dieteren, Bosweg

Huidige beheer: 2 x / jaar klepelen

Areaal: bermbreedte gemiddeld 1,30 m. Circa 1,0 m. berm verdwenen, originele bermbreedte varieert tussen de 2,20 m. en 2,40 m.

Soortenrijkdom: gemiddeld-hoog (47 verschillende soorten kruiden)

Kansen: aandacht voor invasieve soorten (Japanse Duizendknoop) en voor Bereklaauw. Beheer aanpassen naar maaien en ruimen

Prioriteit: gemiddeld

Locatie 5: Echt, Hambroekerveldweg

Huidige beheer: 2 x / jaar klepelen

Areaal: bermbreedte 0,50 m. Het betreft hier de originele breedte

Soortenrijkdom: akkerzijde weinig variatie, weinig soorten, voornamelijk grassen. Boszijde gemiddelde-hoge soortenrijkdom (42 soorten kruiden)

Kansen: Beheer extensiveren -1 x / jaar 50% maaien en ruimen. Met aangrenzende eigenaar overleggen of de berm akkerzijde evt. verbreed kan worden.

Prioriteit: laag

Locatie 6: Maria Hoop, Dominicusweg

Huidige beheer: 2 x / jaar maaien en ruimen

Areaal: bermbreedte 3,80 m, geen veranderingen in de afgelopen jaren

Soortenrijkdom: gemiddeld

Kansen: -

Prioriteit: -

Locatie 7: Maria Hoop, Spikweg

Huidige beheer: 2 x / jaar maaien en ruimen

Areaal: Ongeveer de helft van de oorspronkelijke bermbreedte is verdwenen. Ook bij de verbindingsweg is areaal verdwenen, nader onderzoek in de ruimere omgeving is gewenst

Soortenrijkdom: gemiddeld

Kansen: bermbreedte herstellen en structuur terugbrengen (riet, ruigte, kruiden)

Prioriteit: hoog

Locatie 8: Maria Hoop, Boekhorstweg

Huidige beheer: 2 x / jaar maaien en ruimen

Areaal: geen veranderingen

Soortenrijkdom: gemiddeld

Kansen: -

Prioriteit: -

Conclusies ten aanzien van arealen, de soortenrijkdom en het beheer

Arealen

Van de pilotlocaties is, via verkenning van de luchtfoto's uit stroomlijn, nagegaan of de arealen berm in de afgelopen periode van vijf jaar zijn veranderd. Omdat sommige bermen erg smal zijn werd verwacht dat op diverse locaties bermstroken verdwenen zouden zijn. Het blijkt echter dat er vaak nauwelijks gemeentelijk eigendom of berm aanwezig is, het gaat soms om stroken van maar 0,5-1,0 m. Ook zijn er gevallen waar het gemeentelijk eigendom wel groter is, maar verpacht is ten behoeve van de landbouw. De arealen bermstroken zijn in veel gevallen niet gewijzigd in de afgelopen vijf

jaren. Voorbeelden van reguliere, smalle bermstroken zijn bijvoorbeeld de Körbusweg in Susteren en de Hambroekerveldweg in Echt. Op een aantal van de pilotlocaties is wel duidelijk te zien dat afgelopen jaren de bermen steeds smaller zijn geworden, soms zelfs aanzienlijk. Voorbeelden daarvan zijn de Bosweg in Dieteren waar afgelopen vijf jaar circa een meter berm is verdwenen en toegevoegd aan aangrenzende agrarische percelen. Ook in Maria Hoop, langs de Spikweg blijkt de helft van de oorspronkelijk berm te zijn verdwenen.

Soortenrijkdom

Op een aantal locaties zijn boven verwachting veel soorten aangetroffen. Bijvoorbeeld in de bermen langs de Schrevenhofsweg Sint Joost. Waarschijnlijk zorgen de schralere omstandigheden van de berm en het ontbreken van invloed van de landbouw hier voor de boven gemiddelde diversiteit. Dat, in combinatie met het gevoerde beheer, maaien-ruimen, zorgt er namelijk voor dat kruiden de concurrentie met de grassen niet verliezen. Op andere locaties zoals de Bosweg in Dieteren viel de soortenrijkdom tegen. Veel grassen en weinig kruiden. Verder zijn de bermen daar gedeeltelijk weggeploegd of platgereden door agrarische activiteiten. Op basis van de situering tegen de Doort en het bodemtype (rivierklei) zou een gevarieerde berm met meer voedselminnende soorten langs de Bosweg prima haalbaar moeten zijn.

Beheer

Voor het beheer van de gemeentelijke bermen is in de afgelopen periode van 15 jaar onderscheid gemaakt tussen maaien-ruimen en klepelen. Bij klepelen wordt de vegetatie afgeslagen en blijft gekneusd achter in het terrein. De bodem wordt hierdoor verrijkt waardoor grassen en verstoringsoorten als braam en brandnetel profiteren ten opzichte van kruiden die meer kans krijgen in voedselarmere omstandigheden. De reden voor deze manier van beheren is mede ingegeven door het beschikbare budget voor bermbeheer. De van nature rijkere gronden zonder bijzondere natuurwaarden/ flora en fauna worden geklepeld. Maaien en ruimen gebeurt op locaties waarvan we weten dat de soortenrijkdom nog goed is en er potentie is voor verdere ontwikkeling. Uit de inventarisaties blijkt dat de soortenrijkdom bij maaien en ruimen merkbaar hoger is ten opzichte van klepelen. Enerzijds zal de potentie en de ligging daar verantwoordelijk voor zijn. Anderzijds wordt die kwaliteit met het gevoerde beheer gestand gedaan of zelfs verder verbeterd. De manier van maaien is bepaald op basis van algemene kennis en ervaring van de eigen medewerkers, hier zijn nauwelijks ecologische onderzoeken aan vooraf gegaan. Ook is er niet gekeken naar het grotere geheel, naar structuren en verbindingen voor flora en fauna. Het bermbeheerplan is hierdoor voor verbetering vatbaar. Ook het tijdstip van maaien wordt niet bepaald op basis van ambitie voor ontwikkeling van de berm. De periode van uitvoeren kan in de marge worden bijgesteld door de beheerder. Uiteraard is het van belang dat het beheer pragmatisch kan verlopen. Op basis van ecologische onderbouwing kan hierin wellicht verbetering plaatsvinden. Bij het beheer wordt nu voornamelijk rekening gehouden met de verkeersfunctie van de berm. De berm moet goed afwateren, vlak zijn om te kunnen uitwijken en overzichtelijk zijn. Om de afwateringsfunctie te garanderen worden bermen soms ook geschaafd, waarbij de toplaag wordt verwijderd en afgevoerd. Dat gebeurt zelfs langs verharde fietspaden door bos- en natuurterreinen. Door het gebruik van zware maai-zuig combinaties en de zeer beperkte maaihoogte worden in alle gevallen veel insecten, overwinterende bladrozetten en zaden vernietigd en/ of verwijderd. Het huidige beheer, gebaseerd op kostenbeheersing en functionaliteit voor de weg heeft een hoog nettheidsgehalte, natuurwaarden zijn daar maar beperkt mee gediend. Samenvattend kan gesteld worden dat er zeker verbeteringen mogelijk zijn in de wijze waarop we onze bermen beheren.

Advies en aanbevelingen ten aanzien van arealen, soortenrijkdom en beheer

Arealen

Uit het oogpunt van natuur en landschap zou de opvatting kunnen zijn dat alle arealen berm en ruw gras die door agrariërs zijn toegeëigend, terugggegeven moeten worden. Het is echter nauwelijks uitvoerbaar om alle arealen te inventariseren en hierover een betrouwbaar beeld te vormen. Er zullen gevallen zijn waar in het verleden mondelinge afspraken zijn gemaakt met agrariërs over het gebruik van de berm. Er zullen ook stroken zijn die nauwelijks meerwaarde hebben voor natuur en landschap omdat ze te beperkt van omvang zijn of door het agrarische gebruik nauwelijks kansrijk zijn. Van belang is dat er een natuurlijk netwerk, een structuur wordt uitgewerkt, van bermen, ruw grasterreinen en natuurlijke eenheden die samen een geheel vormen doordat ze min of meer met elkaar zijn/ worden verbonden. Op die manier kunnen prioritaire natuurbermen worden bepaald. Binnen die structuur worden de arealen hersteld naar een aanvaardbare breedte. Bermstroken buiten die structuur worden hersteld als dat voor het functioneren van de weg van belang is. Als we weten dat arealen berm/ ruw gras of houtige gewassen aan landbouwpercelen zijn/ worden toegevoegd wordt altijd contact opgenomen met de eigenaar/ pachter van betreffend perceel waarbij getracht wordt de arealen in der minne te herstellen. Als een eigenaar/ pachter daar geen gehoor aan geeft zullen in overleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder vervolgcacties worden besproken.

- Beleidsuitgangspunt 1:

Er wordt een structuur van prioritaire natuurbermen uitgewerkt in een nieuw bermbeheerplan met beheerkaart(en). Natuurbermen zijn bermen die samen met andere 'natuurgebieden' min of meer een geheel kunnen vormen en / of als netwerk kunnen functioneren.

- Beleidsuitgangspunt 2:

Weg-geploegde arealen bermstroken met prioriteit natuur of van belang voor de veiligheid van de weggebruiker worden hersteld naar een aanvaardbare breedte.

Ten aanzien van de pilotlocaties worden de bermen langs de Bosweg Dieteren -daar waar gemeentelijk eigendom is weggeploegd, hersteld naar een gemiddeld breedte van 2,20 m.

De bermen van de Spikweg Maria Hoop worden -daar waar gemeentelijk eigendom is weggeploegd, hersteld naar een aanvaardbare breedte.

In de omgeving van de Spikweg wordt de verkenning van arealen uitgebreid omdat het vermoeden bestaat dat in die omgeving afgelopen jaren op meer plaatsen bermen zijn weg geploegd.

- Beleidsuitgangspunt 3:

In het geval bekend is dat er gemeentelijke arealen berm, ruw gras, houtopstand aan landbouwpercelen zijn toegevoegd of zijn beschadigd, dan wordt altijd contact opgenomen met de eigenaar/ pachter van het aangrenzende perceel waarbij getracht wordt de arealen/ schade in der minne te herstellen. Als een eigenaar/ pachter daar geen gehoor aan wenst te geven, dan zullen in overleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder vervolgcacties worden bepaald.

- beleidsuitgangspunt 4:

Met gebiedsdeskundigen wordt regelmatig -ten minste jaarlijks, steekproefgewijs gemonitord/ geïnventariseerd of maatregelen effect hebben of dat bijstelling in beheer of inrichting gewenst is.

Soortenrijkdom

Door arealen te herstellen krijgen soorten weer kans om zich te vestigen en / of verder te verspreiden. Bij herstel van arealen zal het nodig kunnen zijn om bermen of bermstroken te frezen en opnieuw in te zaaien. Bij het toepassen van zaadmengsels wordt goed gekeken naar de specifieke omstandigheden. Er worden soorten ingezaaid die zich op termijn vanzelf zouden kunnen vestigen op de locatie. Er worden zaden gebruikt van lokale afkomst (autochtoon) - die zijn genetisch het beste aangepast op de specifieke locatie. Op plekken die zich daarvoor lenen kunnen sporadisch ook één/tweejarige mengsels worden toegepast, hierbij moet het risico op floravervalsing worden afgewogen. Toe te passen mengsels moeten altijd ecologisch

verantwoord zijn.

Omdat kruiden veel minder concurrentiekrachtig zijn ten opzichte van bijvoorbeeld grassen, is er nauwelijks risico op overlast voor evt. aangrenzende agrarische percelen.

- Beleidsuitgangspunt 5:

Bij het toepassen van zaadmengsels wordt rekening gehouden met de specifieke omstandigheden (o.a. bodem, verstoring, gebruik). Er wordt uitsluitend gebruik gemaakt van autochtone zaden / zaadmengsels en er worden soorten toegepast die zich, op termijn, ter plaatse zelf zouden kunnen vestigen.

Beheer

Bij het huidige beheer wordt onderscheid gemaakt tussen klepelen en maaien en ruimen. Het tijdstip van maaien is vooraf bepaald en vindt plaats in vaste perioden per jaar. Uitzichthoeven worden zodanig beheerd dat het uitzicht/ overzicht steeds gegarandeerd wordt.

Klepelen heeft ecologisch gezien geen enkele meerwaarde. Het zorgt voor het beschadigen van vegetaties, het verrijkt de bodem en voor insecten heeft deze vorm van beheer geen enkele meerwaarde.

Gedurende de uitvoering van de pilot zijn in 2019 al een aantal verbetermaatregelen, die verder geen negatieve consequenties hebben, doorgevoerd in het lopende beheer (no regret maatregelen). Het betreffen de volgende aanpassingen:

- de maaihoogte wordt aangepast naar minimaal 12 cm,
- bij het maaien van de volledige berm blijft altijd 15-20% bermvegetatie staan (wordt niet gemaaid), die plekken veranderen bij iedere beurt (sinusmaaien),
- daar waar de soortenrijkdom erg beperkt is wordt op kansrijke locaties overwogen om bloemrijke kruidenmengsels in te zaaien (autochtoon zaad en gebiedseigen soorten),
- er wordt rekening gehouden met het specifieke tijdstip van maaien, als het gewenst is om een maaibeurt een aantal weken op te schuiven, omdat dat beter is voor de ontwikkeling van de vegetatie, dan wordt dat met de uitvoerende partij besproken.

- Beleidsuitgangspunt 6:

Bermen worden niet meer geklepeld. Bermen worden uitsluitend beheer middels maaien en ruimen.

Tijdelijk braakliggende terreinen kunnen evt. worden geklepeld om daarmee kosten te besparen. Daar waar mogelijk kunnen dergelijke terreinen ook gedurende langere tijd niet worden gemaaid, om zodoende en belangrijke waarde te vervullen voor insecten.

- Beleidsuitgangspunt 7:

Bezien wordt of het mogelijk is om gedeelten van bermen (15%) jaarlijks helemaal niet te maaien. Die specifieke locaties veranderen jaarlijks op aanwijzen van de beheerder. Hiermee kunnen mogelijk kosten worden gespaard en verder is deze maatregel van belang voor de ontwikkeling en instandhouding van insecten. Voorkomen moet worden dat de cyclus van insecten wordt onderbroken door het maaien en afvoeren van larven, eitjes of volgroeide insecten. Door gedeelten niet te maaien kan in ieder geval een volledige cyclus (eitje, larve, pop, imago (volwassen insect)) volledig worden voltooid. Op die manier kunnen insecten zich verspreiden en elders weer opnieuw eitjes afzetten.

- Beleidsuitgangspunt 8:

De minimale maaihoogte van bermen, inclusief uitzichthoeven is 12 cm.

Bermen worden dus nergens lager dan 12 cm gemaaid.

- Beleidsuitgangspunt 9:

Bij de maaironde van de volledige berm in september blijft jaarlijks steeds 15-20% van de bermvegetatie staan, de stukken die over blijven staan veranderen van jaar tot jaar (sinusmaaien).

De stukken die niet gemaaid worden, worden door de beheerder aangewezen om te voorkomen dat hier puur op basis van gemak/ werkbaarheid wordt gehandeld. Stukken die blijven staan dienen bijvoorbeeld in de zon te liggen, niet direct onder boomkronen. Verder dient er rekening gehouden te worden met verschillende gradiënten (bijvoorbeeld nat-droog, hoog-laag, schraal-rijk), dit om te voorkomen dat de niet gemaaide stukken allemaal vergelijkbaar zijn.

- Beleidsuitgangspunt 10:

Er wordt een presenteerbaar schema (factsheet) uitgewerkt waarin het gemeentelijk bermbeheer schematisch wordt toegelicht.

- Beleidsuitgangspunt 11:

In algemene zin worden kansen ter bevordering van biodiversiteit en natuurwaarden benut.

Zo werken we samen met de Stichting Boeren met Natuur waarbij jaarlijks kruidenranden worden ingezaaid langs agrarische percelen. Getracht wordt hiervoor meerjarige afspraken te maken met agrariërs. Er worden kansen benut om mee te liften op initiatieven van andere partijen, bijvoorbeeld met IKL ten aanzien van vlindervriendelijke inrichtingen. Bij het toekomstige bos- en natuurbeheer wordt meer dan nu het geval is rekening gehouden met de duurzame ontwikkeling van biodiversiteit en natuurwaarden. Middels voorlichting, publicaties en publieksacties (zoals bijvoorbeeld de succesvolle bomenregeling, regeling nestkastjes en de jaarlijkse activiteiten rond boomfeestdag) proberen we het belang van natuur, landschap, biodiversiteit en ecologie steeds onder de aandacht te brengen van burgers, bedrijven en de schoolgaande jeugd. Waar mogelijk worden burgers actief betrokken bij dergelijke initiatieven.

Het moge duidelijk zijn dat de primaire taak van wegbermen ten aanzien van verkeersfuncties en -veiligheid ten alle tijden gewaarborgd blijft!

Planning

Na besluitvorming in het college wordt de volgende planning gehanteerd:

- mei-juni 2020

- * terugkoppeling besluit aan de werkgroep bermen en biodiversiteit en bepalen kaders voor functievervulling van bermen (werkgroep, team RD-BOR)
- * bepalen locaties waar aanvullend onderzoek wordt gedaan naar arealen (werkgroep, team RD-BOR)
- * bepalen manier van communiceren naar eigenaren die areaal berm hebben ingenomen

- juli-aug 2020

- * uitvraag om oa te komen tot onderverdeling bermen in verschillende functies (beleidskader) en vertaling in een bermbeheerplan (team RD-BOR)

- sept-nov 2020

- * aan de hand van de beleidsuitgangspunten opstellen van het beleidskader en concept bermenbestek (adviseur, afstemming team RD-BOR)
- * communicatie met eigenaren die arealen berm in gebruik hebben genomen en met eigenaren waarvan we een stukje grond wensen te gebruiken voor de verruiming van de aangrenzende gemeentelijke bermstrook

- dec 2020

- * afronding / vaststelling en implementatie (team BOR)

Het huidige bermenbestek loopt tot en met 31 maart 2021, het bestek kan 3 keer met een jaar worden verlangd. Bij het aangaan van een nieuwe overeenkomst / bermenbestek worden de wijzigingen doorgevoerd in de beheerdocumenten, voor die tijd worden wijzigingen met de aannemer

besproken en zo mogelijk doorgevoerd in het beheer. Op die manier kunnen de meeste veranderingen al in het voorjaar van 2021 worden doorgevoerd in het beheer.

Toelichting (afwijkend) ambtelijk advies

nvt

Financiële toelichting

- De kosten voor het uitwerken van een aangepast bermbeheerplan, geraamd € 7.000, worden ten laste gebracht van de beheerbegroting 2020, landschapsbescherming en verzorging / stimuleringsbudget plattelandsvernieuwing FCL/ ECL 655000011 / 34336.

- Het voorstel om te stoppen met klepelen en dat areaal toe te voegen aan de beheergroep maaien en ruimen zal een jaarlijkse kostenverhoging van maximaal € 9.000 (indexering inbegrepen) betekenen. De jaarlijkse meerkosten worden als volgt gedekt: jaarlijks € 6.000 beheerbegroting landschapsbescherming en verzorging / stimuleringsbudget plattelandsvernieuwing FCL/ ECL 655000011 / 34336 en jaarlijks € 3.000 beheerbegroting landschapsbescherming en verzorging / werken door derden FCL / ECL 655000012 / 34082. Het beschikbare budget daarvoor is toereikend.

- Diverse wijzigingen in het beheer zoals het aanpassen van de maaihoogte en het inregelen van een ander maaieregime, kunnen kostenneutraal worden doorgevoerd.

Juridische toelichting

nvt

Risico's

- Mogelijk dat eigenaren geen gehoor wensen te geven aan het terug herstellen van de juiste eigendomsgrenzen. Ervaringen leren echter dat eigenaren hier meestal wel aan meewerken. Soms zijn er redenen waarom arealen zijn gewijzigd. Door over en weer begrip voor elkaar te hebben verwachten we hiermee geen problemen.